

Factors Affecting Effective Risk Management: A Case Study of Industrial Estate Authority of Thailand

Jitsinee Markthong^{1*} and Teerasak Sapwarabol²

¹ Master of Economics (Business Economics), Faculty of Economics, Kasetsart University, Thailand

² Department of Economics, Faculty of Economics, Kasetsart University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: jitsinee.mar@ku.th

ABSTRACT

This study aims to examine the factors that affect the Industrial Estate Authority of Thailand's effective risk management based on the COSO ERM 2017 framework. Primary data collected from 250 questionnaires was analyzed using descriptive statistics, such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. Multiple regression model and logit model were also utilized in order to examine the factors that affect the Industrial Estate Authority of Thailand's effective risk management. The overall result showed that when using a regression analysis, the factors that positively affect the Industrial Estate Authority of Thailand's effective risk management include (1) good governance and culture, (2) strategy and objective-setting, (3) performance, (4) review and revision, as well as (5) information, communication and reporting. These findings in fact, line with the predetermined hypotheses, on the other hand, when using the logit model, the factors that positively affect the Industrial Estate Authority of Thailand's effective risk management include (1) review and revision and information and (2) communication and reporting.

Keywords: Risk Management, Industrial Estate Authority of Thailand, COSO ERM 2017 Framework

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

จิตรลีนี มากทอง^{1*} และ อีร์ศักดิ์ ทรัพย์วโรบล²

¹ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย

² ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: jitsinee.mar@ku.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตามกรอบแนวคิดของ COSO 2017 โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากการเก็บแบบสอบถามจำนวน 250 ตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานโดยใช้ แบบจำลองถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Model) และแบบจำลองโลจิต (Logit Model) ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีขององค์กรในภาพรวม พบว่า จากการวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ทุกปัจจัยตามกรอบแนวคิดของ COSO 2017 ได้แก่ การกำกับดูแล และวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร การจัดการความเสี่ยง การทบทวนและการปรับปรุง และข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แต่หากวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองโลจิต (Logit Model) พบว่า มีเพียงการทบทวนและการปรับปรุง และข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง, การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, กรอบแนวคิดของการบริหารความเสี่ยงตาม COSO ERM 2017

© 2024 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

ในอดีตธุรกิจจำนวนมากได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่มีลักษณะเข้าข่าย Black Swan ที่กล่าวว่าสิ่งที่เราไม่เคยเจอ ไม่ได้แปลว่าไม่มี สิ่งที่ไม่คาดฝันนั้นเกิดขึ้นได้เสมอ โดยลักษณะของ Black Swan คือ เหตุการณ์เกิดขึ้นโดยไม่คาดฝันที่มีผลกระทบอย่างมหาศาลเมื่อเกิดขึ้น และหลังจากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นจะมีเหตุผลมาอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้น โดยตัวอย่างกรณีที่เข้าข่ายทฤษฎี Black Swan และส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ได้แก่ วิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชีย พ.ศ. 2540 หรือที่รู้จักกันในชื่อ วิกฤตต้มยำกุ้ง เกิดจากการตัดสินใจลอยตัวค่าเงินบาทของรัฐบาลไทย เมื่อวิกฤตดังกล่าวขยายออกนอกประเทศ ค่าเงินของประเทศไทยส่วนใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และญี่ปุ่นก็ได้ทรุดตัวลงเช่นกัน วิกฤตต้มยำกุ้งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างมาก โดยข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยพบว่าเศรษฐกิจหดตัวในปี 2540 และ 2541 เท่ากับร้อยละ 2.8 และร้อยละ 7.6 ตามลำดับ ปี 2540-2541 หนี้ต่างประเทศรวมสูงกว่าทุนสำรองระหว่างประเทศ 3.8 เท่า โดยคิดเป็นสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือ GDP ปี 2540 และ 2541 เท่ากับร้อยละ 72.8 และร้อยละ 92.5 สัดส่วนของหนี้เสีย (NPL) ต่อสินเชื่อรวมช่วงปลายปี 2540 สูงถึงร้อยละ 52 (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2565) ประกอบกับข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าในช่วงก่อนวิกฤตต้มยำกุ้ง ดัชนี SET Index ในเดือนมกราคมได้ทำจุดสูงสุดนับตั้งแต่ตลาดหลักทรัพย์ก่อตั้ง เท่ากับ 1,789.16 จุด และหลังจากเกิดวิกฤตต้มยำกุ้งช่วงเดือนกรกฎาคม 2540 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนจากอัตราแลกเปลี่ยนคงที่เป็นอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว ส่งผลให้ ดัชนี SET Index ลงสู่จุดต่ำสุดในเดือนดังกล่าวจากดัชนี 696.22 จุด เป็น 204.59 จุด ในเดือนกันยายน 2541 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2565) จากวิกฤตการณ์ดังกล่าวที่ไม่คาดฝัน ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างได้รับผลกระทบ โดยองค์กรที่มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับความเสี่ยงที่ไม่

เพียงพอ ทั้งธุรกิจของเอกชน สถาบันการเงิน ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ต่างพากันปิดกิจการลง พนักงานถูกปลดออก และมีหนี้สินเพิ่มสูงขึ้น

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีความท้าทายจากความเสี่ยงรูปแบบใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพราะโลกในปัจจุบันมีลักษณะ “VUCA” คือ ผันผวนสูง (Volatility) ไม่แน่นอนและคาดเดายาก (Uncertainty) เชื่อมโยงซับซ้อน (Complexity) และไม่ชัดเจนในผลลัพธ์ต่างๆ (Ambiguity) ทำให้ตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันธุรกิจต้องประสบกับความเสี่ยงในมิติต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (สภาเศรษฐกิจโลก, 2565) นอกจากนี้ธุรกิจยังต้องเผชิญกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ซึ่งธุรกิจไม่มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และการบริหารความเสี่ยงที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงพอจะส่งผลให้ประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจจนถึงขั้นล้มละลายได้เหมือนหลายธุรกิจที่ผ่านมาในอดีต การเตรียมพร้อมรับมือกับความเสี่ยงแบบเชิงรุก หรือการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรจึงเริ่มมีความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความเสี่ยงและลดผลกระทบความรุนแรงจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ทำให้ธุรกิจเริ่มให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผลการดำเนินงานขององค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เชื่อถือได้ และมีระบบการป้องกันต่างๆ เพื่อลดความผิดพลาดจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ อีกทั้งความเสี่ยงทางธุรกิจมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อผลตอบแทนจากการลงทุน กล่าวคือ การดำเนินธุรกิจยังมีความเสี่ยงมากเท่าใด ก็ยังมีแนวโน้มทำให้องค์กรได้มาซึ่งผลตอบแทนที่สูงขึ้น ดังนั้นองค์กรควรพิจารณาการบริหารความเสี่ยงผนวกกับการดำเนินงานของหน่วยงานทั่วทั้งองค์กรมาประยุกต์ใช้

สำหรับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 339 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อเป็นกลไกของภาครัฐในการขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ด้วยการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม เพื่อการเพิ่มมูลค่าการลงทุนของภาคอุตสาหกรรม และรองรับการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนควบคู่กับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งหวังก่อให้เกิดการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไปสู่ทุกภูมิภาคของประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน ดังวิสัยทัศน์ “น่านิคมอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรมอย่างยั่งยืน” (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2565) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้คำนึงถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อองค์กร เพื่อให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งได้ การนิคมอุตสาหกรรมต้องตระหนักถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้การดำเนินธุรกิจทั้งความเสี่ยงของโลกที่อาจเป็นภัยคุกคาม สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนความต้องการความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงต้องนำการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงองค์กร โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เลือกใช้การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ตามกรอบของ The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission ซึ่งได้กำหนด ERM conceptual framework ที่มีการปรับปรุงใหม่ในปี 2017 หรือ COSO ERM 2017 มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งทางด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรม ความเสี่ยงองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจขององค์กร การจัดการความเสี่ยงองค์กร การทบทวนและการปรับปรุงแก้ไข และข้อมูลการสื่อสารสารสนเทศและการรายงานผล (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission, 2017)

จากวิกฤตการณ์ในอดีต ความเสี่ยงที่กำลังเป็นความท้าทายของโลกและส่งผลกระทบต่อการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยว่าจะสามารถบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีประสิทธิภาพ สามารถลดผลกระทบ เพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่วางไว้ได้ และก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่องค์กรอย่างแท้จริง การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่ดี ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีตามกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงองค์กรตาม COSO เพื่อ

ทราบถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ และนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีของนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยตามกรอบแนวคิดของ COSO 2017

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษานี้ คือ กลุ่มผู้บริหารและพนักงานของนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทั้งสำนักงานใหญ่ ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมที่การนิคมอุตสาหกรรมดำเนินการเอง ประกอบด้วย นิคมอุตสาหกรรมบางชัน นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ นิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ นิคมอุตสาหกรรมพิจิตร นิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร นิคมอุตสาหกรรมแก่งคอย นิคมอุตสาหกรรมนครหลวง นิคมอุตสาหกรรมสงขลา นิคมอุตสาหกรรมบางพลี นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง นิคมอุตสาหกรรมบางปู นิคมอุตสาหกรรมสระแก้ว และนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จำนวนทั้งสิ้น 632 คน ซึ่งทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นจึงใช้สูตรการคำนวณตามงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 5 กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 244.96 คน หรือประมาณ 245 คน ทั้งนี้ ผู้ศึกษาจะเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากการศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาจากทฤษฎี หนังสือ เอกสารต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความสำคัญของการนำกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามวัดระดับการบริหารความเสี่ยงที่ดีของการบริหารความเสี่ยงของการนิคมแห่งประเทศไทย และในแต่ละประเภทของความเสี่ยง

ส่วนที่ 4 ข้อคำถามวัดความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในภาพรวม

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการบริหารความเสี่ยงองค์กรของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่ดีต่อไป

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์การ จัดการความเสี่ยง การ ทบทวนและการปรับปรุง และข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารความเสี่ยงที่ดีของ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

3.2 การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์การ จัดการความเสี่ยง การ ทบทวนและการปรับปรุง และข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผลมีผลเชิงบวกต่อความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยง ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากการสำรวจผ่านแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากแผนวิสาหกิจ แผนการบริหารความเสี่ยง และคู่มือการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของการนิคมอุตสาหกรรม พร้อมทั้งศึกษาการบริหารความเสี่ยงที่ดีตามแนวทางของ COSO และประยุกต์ใช้ในการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากแผนวิสาหกิจ แผนการบริหารความเสี่ยง และคู่มือการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของการนิคมอุตสาหกรรม พร้อมทั้งศึกษาการบริหารความเสี่ยงที่ดีตามแนวทางของ COSO และประยุกต์ใช้ในการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

5.2 ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจผ่านแบบสอบถาม เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับความสำคัญของการนำกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กับตัวแปรตาม คือระดับการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในแบบจำลองถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) และความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยงปัจจุบันในแบบจำลองโลจิสติก (Logit Model)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ความสำคัญของการนำกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 1 ความสำคัญของการนำกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 มาใช้ในการบริหารความเสี่ยง

ความสำคัญของการนำกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 มาใช้ในการบริหารความเสี่ยง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลงค่า
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	4.15	0.49	มาก
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	4.13	0.55	มาก
การจัดการความเสี่ยง	4.17	0.50	มาก
การทบทวนและการปรับปรุง	4.01	0.57	มาก
ข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล	4.02	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 การบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการนำกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 มาใช้ในการบริหารความเสี่ยง ทุกด้านในระดับมาก โดยการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ให้ความสำคัญ 4.15 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร 4.13 การจัดการความเสี่ยง 4.17 การทบทวนและการปรับปรุง 4.01 และข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล 4.02

2. ข้อมูลระดับการบริหารความเสี่ยงที่ดี และความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 2 แสดงระดับการบริหารความเสี่ยงที่ดี และความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยง

ระดับการบริหารความเสี่ยงที่ดี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลงค่า	ความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยง	
				เพียงพอ (ร้อยละ)	ไม่เพียงพอ (ร้อยละ)
การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	4.16	0.64	มาก	93.60	6.40
การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	4.07	0.72	มาก	85.20	14.80
การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	4.03	0.75	มาก	84.40	15.60
การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	4.14	0.69	มาก	90.40	9.60
การบริหารความเสี่ยงภาพรวม	4.00	0.45	มาก	92.40	7.60

จากตารางที่ 2 การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีระดับค่าเฉลี่ยการบริหารความเสี่ยงที่ดี 4.00 ซึ่งอยู่ในระดับดี และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าดีเพียงพอ ร้อยละ 92.40 โดยหากแบ่งตามประเภทของความเสี่ยง พบว่า ทุกประเภทความเสี่ยงสามารถบริหารได้ในระดับดี โดยการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 4.16 และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าดีเพียงพอ ร้อยละ 93.60 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ 4.07 และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าดีเพียงพอ ร้อยละ 85.20 การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน 4.03 และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าดีเพียงพอ ร้อยละ 84.40 การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ 4.14 และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าดีเพียงพอ ร้อยละ 90.40

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยตามกรอบแนวคิดของ COSO 2017

3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านกลยุทธ์ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้แก่ การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรและการจัดการความเสี่ยง ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล สำหรับการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logit Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล โดยเมื่อพิจารณาค่า Marginal Effect พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.042 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากมีการให้ความสำคัญด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผลและนำมาปฏิบัติใช้ในองค์กรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีโอกาสที่องค์กรมีผลการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านกลยุทธ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านกลยุทธ์

ตัวแปร	Multiple Regression		Logit Model		
	Coefficient	P-value	Coefficient	P-value	Marginal Effect
ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.28 (0.07)	0.000	0.38 (0.67)	0.570	0.009
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร	0.31 (0.07)	0.000	0.86 (0.64)	0.182	0.021
ด้านการจัดการความเสี่ยง	0.27 (0.08)	0.001	0.65 (0.72)	0.366	0.016
ด้านการทบทวนและการปรับปรุง	0.08 (0.06)	0.211	-0.22 (0.61)	0.712	-0.005
ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล	0.17 (0.07)	0.018	1.76 (0.63)	0.005	0.042

R Square = 0.49, Pseudo R2 = 0.27

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านปฏิบัติการของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร การทบทวนและการปรับปรุง และด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล สำหรับการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logit Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล เมื่อพิจารณาค่า Marginal Effect พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.107 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากมีการให้ความสำคัญด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผลและนำมาปฏิบัติใช้ในองค์กรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีโอกาสที่องค์กรมีผลการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านปฏิบัติการเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.7 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในขณะที่ด้านการจัดการความเสี่ยง เมื่อพิจารณาค่า Marginal Effect พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.069 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากมีการให้ความสำคัญด้านการจัดการความเสี่ยง และนำมาปฏิบัติใช้ในองค์กรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีโอกาสที่องค์กรมีผลการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านปฏิบัติการเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านปฏิบัติการ

ตัวแปร	Multiple Regression		Logit Model		
	Coefficient	P-value	Coefficient	P-value	Marginal Effect
ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.32 (0.09)	0.000	0.82 (0.50)	0.103	0.061
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร	0.02 (0.08)	0.792	0.10 (0.46)	0.837	0.007
ด้านการจัดการความเสี่ยง	0.14 (0.09)	0.112	0.93 (0.51)	0.068	0.069
ด้านการทบทวนและการปรับปรุง	0.24 (0.07)	0.001	0.34 (0.41)	0.401	0.025
ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล	0.44 (0.08)	0.000	1.43 (0.48)	0.003	0.107

R Square = 0.46, Pseudo R2 = 0.26

3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านการเงินของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร การจัดการความเสี่ยง และการทบทวนและการปรับปรุง ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล และ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 ได้แก่ การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร สำหรับการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logit Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ การทบทวนและการปรับปรุง เมื่อพิจารณาค่า Marginal Effect พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.084 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากมีการให้ความสำคัญด้านการทบทวนและการปรับปรุงและนำมาปฏิบัติใช้ในองค์กรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีโอกาสที่องค์กรมีผลการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านการเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านการเงิน

ตัวแปร	Multiple Regression		Logit Model		
	Coefficient	P-value	Coefficient	P-value	Marginal Effect
ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.17 (0.09)	0.060	0.72 (0.48)	0.128	0.060
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร	0.32 (0.08)	0.000	0.27 (0.44)	0.534	0.023
การจัดการจัดการความเสี่ยง	0.31 (0.09)	0.001	0.79 (0.50)	0.113	0.066
การทบทวนและการปรับปรุง	0.25 (0.08)	0.001	1.00 (0.40)	0.012	0.084
ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล	0.20 (0.08)	0.017	0.74 (0.46)	0.106	0.062

R Square = 0.46, Pseudo R2 = 0.24

3.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ตัวแปร	Multiple Regression		Logit Model		
	Coefficient	P-value	Coefficient	P-value	Marginal Effect
ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.03 (0.09)	0.725	-0.17 (0.54)	0.747	-0.009
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร	0.36 (0.08)	0.000	0.99 (0.51)	0.050	0.049
การจัดการจัดการความเสี่ยง	0.11 (0.09)	0.260	0.64 (0.60)	0.280	0.032
การทบทวนและการปรับปรุง	0.31 (0.08)	0.000	1.26 (0.48)	0.008	0.062
ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล	0.16 (0.37)	0.058	0.29 (0.53)	0.587	0.014

R Square = 0.36, Pseudo R2 = 0.20

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร และการทบทวนและการปรับปรุง ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 ได้แก่ ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล สำหรับการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logit Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ การทบทวนและการปรับปรุง เมื่อพิจารณาค่า Marginal Effect พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.062 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากมีการให้ความสำคัญด้านการทบทวนและการปรับปรุงและนำมาปฏิบัติใช้ในองค์กรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีโอกาสที่องค์กรมีผลการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร เมื่อพิจารณาค่า Marginal Effect พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.049 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากมีการให้ความสำคัญด้าน

การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรและนำมาปฏิบัติใช้ในองค์กรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีโอกาสที่องค์กรมีผลการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีในภาพรวมของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้แก่ การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร และการทบทวนและการปรับปรุง ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล และ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร และด้านการจัดการความเสี่ยง สำหรับการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logit Analysis) พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ การทบทวนและการปรับปรุง เมื่อพิจารณาค่า Marginal Effect พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.045 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากมีการให้ความสำคัญด้านการทบทวนและการปรับปรุงและนำมาปฏิบัติใช้ในองค์กรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีโอกาสที่องค์กรมีผลการบริหารความเสี่ยงที่ดีในภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในขณะที่ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล เมื่อพิจารณาค่า Marginal Effect พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.033 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากมีการให้ความสำคัญด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล และนำมาปฏิบัติใช้ในองค์กรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีโอกาสที่องค์กรมีผลการบริหารความเสี่ยงที่ดีในภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงที่ดีในภาพรวม

ตัวแปร	Multiple Regression		Logit Model		
	Coefficient	P-value	Coefficient	P-value	Marginal Effect
ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.20 (0.06)	0.001	0.35 (0.61)	0.571	0.011
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร	0.09 (0.05)	0.099	0.70 (0.56)	0.210	0.023
ด้านการจัดการความเสี่ยง	0.11 (0.06)	0.064	-0.13 (0.68)	0.843	-0.004
ด้านการทบทวนและการปรับปรุง	0.19 (0.05)	0.000	1.39 (0.52)	0.008	0.045
ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล	0.11 (0.05)	0.044	1.02 (0.59)	0.085	0.033

R Square = 0.38, Pseudo R2 = 0.24

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองโลจิสติก (Logit Model) มีผลการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยจากผลการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าข้อจำกัดบางประการของแบบจำลองถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) ในประเด็นของระดับการบริหารความเสี่ยงที่ดี เป็นการเก็บข้อมูลแบบทัศนคติในรูปแบบของระดับคะแนน ซึ่งข้อมูลอาจเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง (Bias) ผู้ศึกษาจึงเลือกใช้แบบจำลองโลจิสติก (Logit Model) ประกอบการศึกษาเพิ่มเติม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจำเป็นต้องวิเคราะห์และตัดสินใจระหว่างการบริหารความเสี่ยงที่ดีกับการบริหารความเสี่ยงยังต้องมีการปรับปรุงเพิ่มเติม ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองโลจิสติก (Logit Model) จึงน่าจะสะท้อนมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามในบางมิติได้มากกว่าการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดี ได้แก่ 1) การทบทวนและการปรับปรุง อาจเป็นเพราะการทบทวน ปรับปรุงความเสี่ยง รวมทั้งมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรอยู่เสมอ จะทำให้องค์กรสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรครบถ้วนมากยิ่งขึ้น และสามารถหามาตรการป้องกันหรือมาตรการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ ซึ่งสอดคล้องกับพินธุภาสดา (2560) ที่ทำการศึกษาระดับของความมีประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงตามกรอบ COSO ERM รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารความเสี่ยงในมุมมองของนักบัญชีการไฟฟ้านครหลวง พบว่าปัจจัยการทบทวนและการปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการประเมินความเสี่ยง 2) ข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล อาจเป็นเพราะการที่องค์กร

มีฐานข้อมูลสารสนเทศจะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจในการเลือกมาตรการที่ใช้สำหรับป้องกันหรือจัดการความเสี่ยง ให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร และสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น รวมถึงการที่มีการสื่อสารแผนการบริหารความเสี่ยงให้แก่บุคลากรในทุกระดับและรายงานผลการดำเนินงาน จะช่วยเพิ่มโอกาสให้มาตรการที่ใช้สำหรับป้องกันหรือจัดการความเสี่ยงสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรุพัศ ลิ้มธรรมมหิศร (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบบต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) งานวิจัยของธัญญ์ ธรรมสุคติ (2556) ที่ศึกษานโยบายการบริหารความเสี่ยงกับสัมฤทธิ์ผลของการบริหารความเสี่ยง บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) งานวิจัยของสิริรัตน์ เกวียนเจริญกุล (2555) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย งานวิจัยของธีรพร เนาวรุ่งโรจน์ (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และ งานวิจัยของ Prapawadee Na Ranong and Wariya Phuengngam (2009) ที่ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพของภาคการเงินของประเทศไทย ต่างก็พบว่าข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผลเป็นปัจจัยที่สำคัญและส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีขององค์กร

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัยนี้ ได้แก่ การที่ผู้บริหารขององค์กรสามารถนำผลการศึกษาไปสู่การกำหนดนโยบายวางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้มีการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรที่ดีขึ้น และด้วยข้อจำกัดด้านทรัพยากรของบางองค์กรผลการศึกษาดังกล่าวจะช่วยให้สามารถคัดเลือกและจัดลำดับของความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมในการบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรได้ โดยองค์กรจะต้องมีการวิเคราะห์หรือคัดเลือกประเภทความเสี่ยงที่เป็นจุดอ่อนหรือต้องการพัฒนา ก่อน เนื่องจากแต่ละประเภทของความเสี่ยงนั้นจะมีกิจกรรมที่องค์กรควรดำเนินการที่แตกต่างกัน ซึ่งกิจกรรมที่องค์กรควรดำเนินการในแต่ละประเภท ดังนี้ 1) องค์กรที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายในการบริหารงาน การนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์และนโยบายได้ตามเป้าหมาย หรือองค์กรที่ต้องการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ จะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล 2) องค์กรที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในทุกๆ ขั้นตอนตามภารกิจขององค์กร หรือองค์กรที่ต้องการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ จะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยง และข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล 3) องค์กรที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการเงิน ทั้งด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต ด้านเงินทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพัน หรือองค์กรที่ต้องการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน จะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทบทวนและการปรับปรุง และ 5) องค์กรที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือความไม่เหมาะสมและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของกฎหมาย หรือองค์กรที่ต้องการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรและการทบทวนและการปรับปรุง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการนำกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับคะแนน ดังนี้ ด้านการจัดการความเสี่ยง (4.17) ด้านการกำกับดูแล และวัฒนธรรมองค์กร (4.15) ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร (4.13) ด้านข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล (4.02) และอันดับที่ 5 การทบทวนและการปรับปรุง (4.01) และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีระดับค่าเฉลี่ยการบริหารความเสี่ยงที่ดี ในระดับดี (4.00) ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าเป็นเพียงพอ ร้อยละ 92.40 โดยหากแบ่งตามประเภทของความเสี่ยง พบว่า ทุกประเภทความเสี่ยงสามารถบริหารได้ในระดับดี โดยเรียงตามลำดับคะแนน ดังนี้ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (4.16) และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าเป็นเพียงพอ

ร้อยละ 93.60 การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (4.14) และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าดีเพียงพอ ร้อยละ 90.40 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (4.07) และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าดีเพียงพอ ร้อยละ 85.20 และการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน (4.03) และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าดีเพียงพอ ร้อยละ 84.40 สำหรับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีในภาพรวมของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยผลการศึกษา พบว่าหากวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าทุกปัจจัยตามกรอบแนวคิดของ COSO 2017 ได้แก่ การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร การจัดการความเสี่ยง การทบทวนและการปรับปรุง และข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แต่หากวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองโลจิต (Logit Analysis) พบว่ามีเพียงการทบทวนและการปรับปรุง และข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง วางแผนในการบริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่ดียิ่งขึ้น ดังนี้

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ควรนำกรอบการบริหารความเสี่ยงที่ดีตามแนวทาง COSO ERM 2017 มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรให้ครบถ้วนในทุกด้าน เนื่องจาก แต่ละด้านล้วนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี ทั้งนี้แตกต่างกันตามแต่ละประเภทของความเสี่ยง โดยผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญกับองค์กร และต้องมีการปรับปรุงมากที่สุดเมื่อเทียบกับความเสี่ยงประเภทอื่น และจากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการทบทวนและการปรับปรุง ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดีด้านการเงิน ดังนั้น การที่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจะมีบริหารความเสี่ยงด้านการเงินให้ดียิ่งขึ้นนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการระบุและประเมินสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปที่อาจส่งผลกระทบต่อด้านการเงินขององค์กรอยู่เสมอ โดยเฉพาะช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อการเงินภายในองค์กรและปรับปรุงหรือเพิ่มเติมแผนจัดการความเสี่ยงทันทีเพื่อเตรียมรับมือกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงโดยตรงขององค์กรประกอบการเก็บแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 ในการออกแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูล อาจเพิ่มประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในการสร้าง Heat Map เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ดีของ COSO 2017 และผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการกำหนด และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงที่ดีขององค์กร

เอกสารอ้างอิง

- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2565) แผนวิสาหกิจการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ 2566 - 2570 สืบค้น 3 พฤศจิกายน 2565.จาก <https://www.ieat.go.th/th/strategic-plan-enterprise-plan>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2565). *ทางสถิติ SET Index ใช้เวลานานเท่าไร? กว่าที่จะฟื้นจากวิกฤต*. สืบค้น 19 พฤศจิกายน 2565. จาก <https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/82-investhow-setindex-rebound>.
- ธัญญ์ ธรรมสุคติ. (2556). *นโยบายการบริหารความเสี่ยงกับสัมฤทธิ์ผลของการบริหารความเสี่ยง บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)*. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก).

- ธีรพร เนาว์รุ่งโรจน์. (2554). ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จที่นำไปสู่ความสำเร็จของระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.). (บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.)
- ภูรพัศ ลิ้มธรรมมหิศร. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงที่ดี ตามแนวคิด COSO ERM 2017: กรณีศึกษา บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน). (บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.)
- ศุณย์วิจักขณสิกร. (2565). 25 ปี วิฤติต้มยำกุ้ง...ไทยเข้มแข็งขึ้น เศรษฐกิจวันนี้ ไม่ย้อนรอยอดีต สืบค้น 20 พฤศจิกายน 2565. จาก <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/Tom-Yum-FB-08-07-2022.aspx>.
- สภาเศรษฐกิจโลก. (2565) *The Global Risk Report*. สืบค้น 20 พฤศจิกายน 2565. จาก <https://www.weforum.org/reports/global-risks-report-2022>.
- สิริรัตน์ เกวียนเจริญกุล. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี).
- Committee of Sponsoring Organizations of Treadway Commission. (2017). *Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance*. สืบค้น 10 สิงหาคม 2565. จาก <https://www.coso.org/guidance-erm>.
- Na Ranong, P., & Phuenngam, W. (2009). *Critical success factors for effective risk management procedures in financial industries: A study from the perspectives of the financial institutions in Thailand*. (Master of Business Administration, Umeå University).